هفته نامهٔ

وآنان که در راه ما با جان ومال جهادکنند محققاً آنان رابه راه خویش
هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است
قرآن کریم

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

سرمقاله
درنگی بر حادثه خونین هشتم جوزا ۱۳۵۸ ص۲

کالبد شگافی تند روی ص۲

افغانستان در بحران عقلانیت سیاسی ص۶

دور شش – سال هفتم – شمارهٔ دوم شنبه ۱۱ جوزا ۱۳۸۷- ۲۵ جمادی الأول ۱۴۲۹ - 31. May 2008

دافغانستان د اسلامي جمعیت دریځ

محمد نسیم فقیری

تیرو پارلماني او ولسمشرۍ ټاکنو نه پس دروانو پیښو او دهیواد دکړکیچني وضعي په اړه به دافغانستان داسلامي جمعیت پریکنده دریځ څه وي؟

له همدي کبله دغبرګولي دمیاشتي په دویمه نیټه په کابل کې داسلامي جمعیت ددارالانشا له خوا یوه پراخه غونډه جوړه شوي وه چي پکښي ګڼ شمیر مجاهدینو ګډون کړی و.

داسلامي جمعیت دلاربنود له وینا نه مخکي ددارالانشا مشر په پرانیستونکي وینا کې وویل: تولوته جوته ده چي دافغانستان اسلامي جمعیت دهیواد په تیرو څلویښتو کلونوکي په سیاسي اوجهادي ډګرونوکي ستر او نه هیریدونکي نقش درلود او اوس یي هم لري. موږ دیو سیاسي ګوند په توګه په فعالیت پیل وکړ او دداوود خان له کود تا نه پس له ډیر وناخوالو اوستونزو سره مخامخ شو. زموږ ګڼ شمیر مشران ونیول شول او ځني نور پاتي په۲ مخ

بیا د افغانستان داسلامي جمعیت له غړو سره دا پوښتني راپیدا شوې وې چي له له څه مودې راهیسي له ګڼو خلکو سره او په خاصه توګه له مجاهدینو او په تیره

نهضت اسلامی چگونه به فعالیت آغاز کرد؟

تلویزیون نور به مناسبت هشتم ثور سالروز پیروزی جهاد مقدس مردم افغانستان گفتگویی را با جناب استاد ربانی رهبر جهاد و مقاومت انجام داده است. در این گفتگو خاطره های دوران جهاد و روزگار هجرت ایشان، و همچنان ده ها ناگفتهٔ دیگر را استاد بیان نمودند که جریدهٔ مجاهد در نظر دارد این مصاحبه را به صورت کامل در چند شماره منتشر سازد. در این شماره جناب استاد ربانی خاطره های خویش را در مورد نخستین مؤسسان و هبران نهضت اسلامی به ویژه تجربیات آغازین خویش بیان داشته است. ادامه درص۵

روابط میان افغانستان و جهان عرب ص۵

امضای قرارداد مس عینک

فرصت ها و چالش ها

عبدالمعین شاهد

افغانستان بنا بر عوامل گوناگون به خصوص جنگ های سه دههٔ اخیر در جملهٔ عقب مانده ترین کشورهای جهان قرار گرفته است. اما کشور ما دارای منابع معتنابهی معادن و داشته های زیرزمینی است که درصورت استفاده و مدیریت بهینهٔ آن می تواند، افغانستان به پیشرفت و رفاه دست یابد. طبق برآوردهای پیشین ۴۰۰ معدن در سراسر کشور وجود دارد که شامل معادن زغال سنگ، سنگ های قیمتی، مواد ساختمانی و معادن نفت و گاز می شود. اما اخیرا وزارت معادن وصنایع اعلان نموده است که نتایج بررسی های انجام یافته به کمک زمین شناسان آمریکایی، میزان ذخایر زیرزمینی از جمله معادن ذغال سنگ، حدود بیست برابر بیشتر از میزان تخمین شدهٔ قبلی است.

وزارت معادن می گویدافغانستان هنوز تنها در مورد پنج درصد از مواد معدنی و ده درصد از منابع نفت و گاز خود ادامه درص۶

یادی از شهیدان هشتم جوزای سال ۱۳۵۸

ص۳

شهید پوهاند غلام محمدنیازی
مؤسس نهضت اسلامی افغانستان

شهید انجنیر حبیب الرحمن نخستین منشی جمعیت اسلامی افغانستان

شهید مولوی حبیب الرحمن

شهید عبدالرحیم نیازی

شهید غلام ربانی عطیش

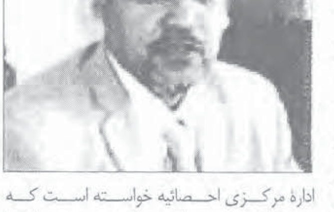
شهید عبدالقادر توانا

شهید سیف الدین نصرت یار

فاضل سانچارکی سخنگوی جبههٔ ملی:

سرشماری باید در وقت معین انجام شود

اخیراً مسألهٔ اجرای برنامهٔ سرشماری درافغانستان مباحثی را در رسانه های همگانی به میان آورده است، شماری بدین باورند که اجرای سرشماری در شرایط کنونی دشوار به نظر می رسد، اما شماری دیگربراجرای این برنامه تأکید می کنند. فاضل سانچارکی سخنگوی جبههٔ ملی در گفتگوبا روزنامهٔ آرمان ملی گفته است که برنامه سرشماری برخلاف خواست گروه های سیاسی مغرض در وقت معین باید انجام شود. آقای سانچارکی درادامهٔ سخنانش گفته است که گروه های خاصی در افغانستان می خواهند برنامهٔ سرشماری را اخلال کنند وآن ها گردهم آیی های نمایشی را در گوشه وکنار کشور راه اندازی می کنند، به گفتهٔ آقای سانچارکی تمام این حرکت ها از یک طرف مشخص رهبری میشوند، آقای سانچارکی افزوده است که برخی از گروه ها براساس انگیزه های سیاسی می خواهند برنامهٔ سرشماری را اخلال کنند. آقای سانچارکی از ادارهٔ مرکزی احصائیه خواسته است که سرشماری نفوس را درزمان تعین شده اجرا کند. ادامه در ص۸

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

مؤسس: استاد برهان الدین ربانی

سال تأسیس: ۱۳۵۷ خورشیدی

ناشر : دفتر فرهنگی

زیر نظر هیأت تحریر

آدرس: کابل، عقب سینما بهارستان، کوچهٔ قصابی، دست چپ، کوچهٔ چهارم

شمارهٔ تلفن: ۰۷۰۲۸۵۱۳۹

Website: www.mujahid1357.com

E-mail: Mujahid1357@Yahoo. com

سرمقاله

درنگی بر حادثه خونین هشتم جوزای سال ۱۳۵۸

از کشتارخونین هشتم جوزای ۱۳۵۸ ، درست سی سال تمام می گذرد، خاطره ویاد آن شهیدان که مظلومانه به دست دژخیمان بی رحم درداخل زندان مخوف پلچرخی به خاک وخون افتیدند، درذهن افراد اندکی باقی مانده است. متاسفانه مردم افغانستان دراین سی سال چنان دست وگریبان حوادث ورخداد ها بودند وهستند که فرصتی نیافتند تا به عقب نگاهی بیندازند ویادآن شهیدان مظلوم وقافله سالاران جهاد ومقاومت را پاسدارند.

حادثهٔ هشتم جوزا یکی از رخداد های بزرگی در تاریخ معاصر کشور به شمار می رود ، ۱۱۷ تن زندانی سیاسی عضو جنبش اسلامی که اکثریت قاطع آنان را استادان ، فارغان موسسات علمی ومحصلان تکشیل می داند درشامگاه هشتم جوزای ۱۳۵۸ شهید شدند ، آنان جوانانی بودند که با جهانی ازامید وآرزو برای خدمت به مادروطن ، مردم وخانوادهای خویش درآن شرایط دشوار به تحصیل پرداختند اما، پیش از آنکه گلی از آروزهای آنان بشکفد درگورهای دسته جمعی زیرخاک مدفون شدند. این ها فرزندان کارگران بیچاره ودهقانان تهی دستی بودند و توسط رژیمی که ریاکارانه شعار نان ، مسکن و لباس برای دهقانان وگارگران را سر می داد قتل عام گردیدند.به سبب این جنایت هولناک، صدها خانواده درسوگ واندوه نشست وافغانستان ازکاروخدمت این فرزندان آموخته وفرهیخته خویش محروم شد.

اکثر قربانیان زندانیان سیاسی رژیم داود خان بودند که در هیچ اقدامی علیه رژیم کودتاهی ثور دست نداشتند ، شاید جلادان همانهای بودند که درزمان رژیم داود خان آنهارا دستگیرنموده ودرزندانها انداختند . بدون شک اعضای حزب خلق دارای نفوذ فراوانی در نظام جمهوری داود خان بودند،آنگونه که چندی پیش جناب استاد ربانی درمصاحبه با تلویزیون نوربیان داشت قدرت واقعی درزمان داود خان دردست عناصر وابسته به اتحاد شوروی بود.

حادثه هشتم جوزا یکی از نخستین مواردی بودکه زندانیان سیاسی وبی دفاع توسط نظام کودتاهی حزب خلق، به صورت دسته جمعی وبی رحمانه سربه نیست شدید، با ارتکاب این کشتار ، فرهنگ خشونت وآدم کشی درکشورپی ریزی گردند؛ بدون شک بخش عمدهٔ گناهان خشونت های که متاسفانه بعداً شکل یافت، به گردن آنانی است که درجوزای ۵۸ دست به ارتکاب چنین صحنه درداور ووحشتناکی زدند.

کشتاروحشیانه هشت ثور مشروعیت لازم را برای جهاد ومقاومت علیه کودتاچیان وحامیان آنها فراهم ساخت؛ بی تردید درمیان مجاهدین ومقاومت گران آنهایی شرکت داشتند که به منظورانتقام ازجلادان بی رحمی که به زندانیان بی دفاع وبی گناه سیاسی حمله کردند وآنهارا به خاک وخون کشیدند ، پا به میدان گذاشته بودند.

البته این نخستین وآخرین اقدام وحشیانه کودتاچیان نبود ، امین در سال دوم کودتا، لست ۱۲ هزار زندانی سیاسی را منتشرساخت که گویا توسط تره کی اعدام گردیده بودند ، اومی خواست گناه همه این کشتارها را به گردن استاد خویش تره کی بیندازد وخودرا موجود بی آزار، قانون گرا ومصئونیت پسند جلوه گرسازد. با چنین اسناد غیرقابل انکار باید دستگاهای قلابی حقوق بشر بیشتر از این به بهانهٔ کشف سرنوشت گورهای دسته جمعی که هر ازگاهی درکابل، هرات ، بدخشان ودرگوشه وکناردیگرکشور سربرمی آورد ، با وارونه سازی حقایق ودسیسه چینی ودوسیه آفرینی وقت خویش را هدرندهندکه مردم ازچنین حقایقی اطلاع دارند، شاید درمیان دست اندرکاران این دستگاه ها، جلادان ویا بازماندگانی باشند که حالا می خواهند گناهان خویش را به گردن وارثان قربانیان اندازند ؛ روی گردانی ازاشاره به عاملین اصلی این کشتارها این گمانه را تقویت می نماید.

کودتاچیان التبه توانستند باآسانی این زندانیان بی دفاع را سربه نیست نمایند، اما آن خونهای پاک دست از گریبان جلادان برنداشت، وچنان سیل خروشان شد که سامانه رژیم وحتا شیرازهٔ ابرقدرت اشغالگراتحاد شوروی را نیز از ریشه برکند.درسی که ازاین حادثه می توان آموخت آن است که هیچ رژیمی که بیگانه با مردم باشد نمی تواند با توسل به زوروکشتار، هرچندکه بر حامیان قدرتمند خارجی هم اتکا داشته باشد دوام بیارد، چنین رژیمی دیریازوددربرابر مردم به زانو درمی آید .

دافغانستان داسلامي جمعیت دریځ

دي اړشول چې هیواد پریږدي اویا قبایلي سیمو ته ولاړشي . دثورکودتا چیانو په ډیره بیرحمۍ سره زمونږ زنداني وروڼه - کوم چې دداوود خان په وخت کې بندیان ول - په ډله ایزه توګه شهیدان کړل اونور ډیر ونیول شول چې یو شمیریې دبشردحقوقو پرخلاف پرته له محاکمې نه شهیدان کړل.ډیرو والیانو .ولسوالانو او داګسا ،کام اوخاد چارواکو ته دیو ګوندیز رژیم دمشرانو له خوا واك ورکړل شوي و چې مخالفین ونیسي او ویې وژني!

دیو ګوندیز رژیم دورځ په ورځ زیاتیدونکي زور زیاتي له کبله او ورسره دبهرني ښکیلاك لاس وهنې اوزمونږ په دیني وملي مقدساتو باندي ملنډې او دهیواد داسلامي پیژندګلوۍ دبدلولو هڅې خلك دي ته وهڅول چې دوسله وال جهاد لیکو سره یو ځای شي او یا لږ ترلږه له مجاهدینو سره خواخوږي پیداکړي.

دهجرت په چاپیریال کې مونږ دافغان نسل دښووني او روزنې لپاره پراخ پروګرامونه درلودل ،په لس ګونو ښوونځي دنجونو او هلکانو لپاره او پوهنتونونه مودرلودل ، دحربي ښوونځي او حربي پوهنتون ترڅنګ په راتونکي کې دښه او ډاډ من امنیت دټینګښت په موخه مو دپولیسو اکادمي درلوده.همدارنګه روغتونونه او کلینیکونه دمهاجرینو ددرملنې لپاره جوړشوي و او ...

څنې دا ګومان کوي چې دبیان اویا دمطبوعاتو دآزادۍ خبره دبهرنیو پوځونو له راتګ نه وروسته یعنې دموقتې دورې نه پس رابرسیره شوې ، په داسي حال کې چې مونږ دهجرت په دوران کې او دخپل ګوند په دننه کې دې آزادیو ته ژمن و او دافغانستان د اسلامي جمعیت آرشیف او دجهاد ددوران خپروني زمونږ ادعا ثابتوي.

بې له شکه چې نن مونږ ډ یرې ستونزې لرو : ډیرو خویندو ورڼو سره دا سوال شته چې ټول جمعیتیان ولې سره نه یو موټي کیږي؟ ولې زمونږ د ګوندي جوړښت بهیر ګړندی نده ؟ ولې ملي تواله مو جوړه کړې او دراتونکي ټاکنو لپاره څه پروګرام لرو؟ او داسې نور...

نن دهمدې پوښتنو دځواپ اوریدلو لپاره راغونډ شوي یو چې داسلامي جمعیت لاړښود نه واورو. خو ټول خویندې اوورونه باید په پام کې ولري چې مونږ یواځې او یواځې سیاسي ګوند نه یو ! اویواځې واك ته درسیدلو لپاره مبارزه او هڅه نه کوو ! مونږ دافغاني ټولنې اوپه تیره بیا دځوانانو لپاره پراخ پروګرامونه لرو.

مونږ غواړو چې زمونږ هیواد او زمونږ خلك په مادي او معنوي برخو کې بسیا او پرمختللی وي. زمونږ خلك هوسا اوسوکاله وي ، زمونږ خوانان ، نجوني او هلکان خپل اسلامي هویت او افغاني پت اوغیرت وساتي او داسلامي او افغاني ارزښتونودرناوی او ساتنه وکړي...

کالبد شگافی تند روی

پوهنمل سید عنایت الله شاداب

اشاره: بنا به گزارش رسانه های شینداری ونوشتاری از جمله روزنامهٔ ۸صبح، همایشی بین المللی پژوهشی تحت عنوان" تند روی چالش بزرگ در برابر توسعهٔ بشری" چندی قبل دردوشنبه پایتخت تاجکستان دایر گردیده وسیزده کشور از جمله امریکا، فدراتیف روسیه و افغانستان در آن شرکت داشتند، حوادث افغانستان تحت عنوان درس های افغانستان دراین همایش محور بحث به اصطلاح پژوهشی در این همایش قرار گرفته است.

گرچه تبصره همه جانبه پیرامون این بحث، بدون این که مجموع نظریه های مطرح دراین همایش از نظر گذرانیده شود، شاید پیش از وقت باشد، ولی از آنجایی که تندرویی درهر وقت، به ویژه درجهانی تک قطبی کنونی که به آن پایان تاریخ عنوان داده اند، از اهمیت ویژه یی برخور داراست، لازم به نظرمی رسد به گونه گذرا، برخی از نکات مطرح در مصاحبهٔ آقای ملک ستیز که در روزنامهٔ هشت صبح برایش عنوان کارشناس حقوق داده شده است.مورد توجه قرار گیرد. مقدماً باید یاد آور شد که مقولهٔ "تند روی "درمیان پیروان همه نظام های فکری، چه وحیانی وچه غیر وحیانی. مقوله یی است آشنا وشناخته شده، مقوله یی که در بررسی بحران های اجتماعی وسیاسی در همه برش های زمانی درمحراق توجه پژوهشگران قرار داشته وبه عنوان یک عامل اساسی در ایجاد بحران ها بخوانش گرفته می شود.

نماد های عینی وتجسمی این مقوله را می توان در تاریخ گذشته وتاریخ معاصر بخوانش گرفت.

باورهای صهیونیزم در دین یهود که خود را ملت گزیده خدا به خوانش گرفته ودیگران را مستحق نا بودی می داند وگروه خوارج در میان نحله های اسلامی که دیگران را به تیر تکفیر می بندند. ایدئولوژی مارکسیزم که تحت عنوان حتمیت ویا جبر تاریخ حاکمیت جهانی پرولتاریا را عنوان می کند. نظریه "پایان تاریخ" فوکویاما وحاکمیت سرمایه درنظام لیبرالیزم، همه وهمه از همین نمونه ها اند. آری! همان گونه که اشاره شد" تندروی" به حیث یک پدیدهٔ بحران آفرین درهمه منظومه های فکری مطرح بوده وآثاری ویران گرانهٔ آن درهمه جوامع بشری تمدن های زنده معاصر، محسوس وملموس است.

پرسش های اساسی که اکنون در همه اذهان جوانه زده ونهادهای فکری ورأی زنی را، به خود مشغول ساخته، این است که؛ چرا تند روی تنها در منظومهٔ فکری اسلام وجوامع اسلامی عنوان گردیده وهرکس

باورهای صهیونیزم در دین یهود که خود را ملت گزیده خدا به خوانش گرفته ودیگران را مستحق نا بودی می داند وگروه خوارج در میان نحله های اسلامی که دیگران را به تیر تکفیر می بندند

بدون این که شناختی از منظومه وآموزه های آن درقضایای مختلف زندگی داشته باشد، برکرسی نظریه پردازی تکیه می زند. وهر آنچه را که موافق به میل وگرایش اوست می گوید.

چرا فاجعه آفرینی های برخاسته از باورهای صهیونسیتی در فلسطین ولبنان به بحث وکاوش گرفته نمی شود؟

چرا "تند روی ها"، در پیوند به حمله به مقدسات مسلمانان توسط کاریکاتورها وپخش فیلم از طریق نماینده پارلمان فلان کشورتحت عنوان آزادی بیان، مورد بحث وکنکاش قرار نمی گیرد؟

چرا تند روی گروه های به خصوصی انگلیسی در برابر اظهارات اسقفی، در پیوند به درج برخی قوانین اسلامی در قوانین انگلیستان به بحث گرفته نمی شود؟

چرا تند روان فرانسه که درچهار چوب نظام حکومتی آن کشور، **ادامه در ص۷**

یادی از شهیدان هشتم جوزای ۱۳۵۸

ابوبکر سبزوار

هشت جوزای سال ۱۳۵۸ بود. زندانیان در صحن بلاک دوم زندان پلچرخی برای وضو صف کشیده بودند. ناگهان صدای چکمه های سربازان در فضا طنین انداخت. فریاد رئیس زندان که مسلح به تفنگچهء ماشیندار پیشاپیش سربازان روان بود، بگوش رسید: همه به اطاقهای خود بروید!

زندانیان توجهی به حرف وی نکردند و ناگهان صدای شلیک گلوله بگوش رسید. یک زندانی که مشغول وضوکردن بود، نقش بر زمین شد، او مورد اصابت قرار گرفت تا دیگران بدانند که تهدید جدی است.

سربازان به جان زندانیان افتادند و با کمربند های خویش به لت وکوب آنان پرداختند سرانجام همه را به اطاقهای شان بازگرداندند.

ساعتی گذشت، زندانیان روی بستر های شان نشسته یا خوابیده بودند، چشمها به نقطه های نامعلوم دوخته شده بود. ناگهان دو باره سروصدای به گوش رسید و جمعی از سربازان در حالیکه قوماندان زندان در جلوی آنها قرار داشت داخل دهلیز بزرگ بلاک دوم شدند، فرمانده به یک افسر همراه خویش دستور داد تا لیست زندانیان را بخواند. صدای افسر بود که می گفت: زندانیانی که نام شان خوانده می شود وسایل خود را جمع کنند آنها مورد عفو حکومت خلقی قرار گرفته اند و امشب رها می شوند.

در لیستی که به رنگ سرخ نوشته شده بود، اسامی ۱۱۷ تن از قافله سالاران نهضت اسلامی درج بود، نام های اول، دوم، سوم وچهارم عبارت بودند از شیرعلی خان ساتک، پوهاند غلام محمد نیازی، سیف الدین نصرتیار و غلام ربانی عطیش.

سه نفر اخیر ده ماه قبل توسط دژخیمان رژیم کمونیستی به شهادت رسیده بودند و این مسئله را همه می دانستند، نام این سه تن در لیست، پرده از هدف شوم کمونیست ها برداشت وهمه دانستند که لیست مذکور لیست رهائی نیست.

رهبری این قیام را عبدالستار مشهور به مستوفی بعهده گرفت، وی توسط سربازان ارتباطی پیام خود را به سایر برادران رسانید، او به همه خبرداد که زمان شهادت نزدیک است و از آنها خواست تا نکات ذیل را در نظر بگیرند:

- همه برادران وضو بگیرند تا شایستهء استقبال از شهادت باشند.
- برادران در هر دهلیز از میان خود یک فرمانده انتخاب کرده و مطابق به دستور وی عمل کنند.
- برادر عبدالهادی (پدر) مسئولیت فرماندهی عمومی را بعهده خواهد داشت.
- برادر نسیم طارق مسلمیار وظیفه دارد تا آخرین پیام نهضت را به برادران ابلاغ نماید.
- برادر عبدالهادی (پدر) وظیفه دارد تا در هرزمانی که مناسب تشخیص دهد فرمان حمله بر دشمن را صادر نماید و برادران مسئولیت شرعی دارند تا از فرمان وی اطاعت نمایند.

پس از اینکه این دستورات به صورت مخفیانه به همه ابلاغ شد، برادران وضو گرفتند و لباس های پاک خویش را بر تن کردند، در دهلیز اول شاه ابدال، در دهلیز دوم برادر سلیم مشهور به تورن سلیم، در دهلیز سوم نسیم طارق مسلمیار، در دهلیز چهارم عظیم جان و در دهلیز پنجم عتیق الله به صفت فرمانده انتخاب شدند.

ساعت یازدهء شب بار دیگر قوماندان زندان با افراد تحت فرمانش برگشتند و فرمان خروج زندانیان از سلول ها صادر شد. بکبار دیگر لست را با افراد تطبیق کردند تا مطمئن شوند کسی باقی نمانده است، سپس همه به حویلی بلاک دوم منتقل شدند.

برادران همه در یک صف در کنار دیوار ایستادند. حویلی زندان با نورافگن های قوی روشن شده بود، در برابر آنان افراد مسلح صف

کودتای داود برای نهضت اسلامی افغانستان سر آغاز مصیبت های بزرگ بود، این کودتا که به کمک گروههای خلق و پرچم صورت گرفت، مبارزه با نهضت اسلامی را مهمترین هدف خویش قرار دارد. در آخرین سالهای سلطنت ظاهرشاه، نهضت اسلامی بسرعت در میان اقشار مختلف ملت در حال گسترش بود.

کشیدند. لحظهٔ بعد دستور حرکت صادر شد، وقتی صف زندانیان به مقابل دروازهٔ بلاک اول رسید، همه را متوقف کردند، در اینجا تعدادی تانک مربوط به قوای زره دار با افراد مسلح در برابر زندانیان موضع گرفته بودند.

قوماندان جنایت پیشهء زندان دستور داد تا چشم ها و دست های زندانیان را ببندند، اما برادران به آنان موقع چنین اقدامی را ندادند، عبدالهادی پدر با نعرهء کفر ستیز تکبیر فرمان حمله را صادر کرد و براداران به صورت یک پارچه بر جلادان حمله بردند، عده ای در همان یورش اول هدف گلوله قرار گرفتند و به شهادت رسیدند و عده ای هم توانستند خود را به دشمن برسانند. در این نبرد نابرابر پنج تن از برادران توانستند تفنگ های دشمن را بدست آورند؛ عبدالهادی پدر، عبدلوهاب خان، سلیم خان، سحرگل و عبدالغفور لالا.

در نتیجهٔ رشادت کم نظیر آن جان برکفان، شمار زیادی از افراد دشمن کشته شدند، سحرگل که از مجاهدین قیام سال ۱۳۵۴ در لغمان بود، با وجود جراحاتیکه برداشته بود خود را به بیرون زندان رسانید اما با کمین دشمن موجه گردید و شهید شد.

برادر عبدالوهاب خان نیز با جراحاتیکه داشت خود را تا به قریهء بتخاک رسانید و درآن جا مزدوران رژیم که در میان مردم محل بودند وی را دستگیر کرده و بدست جلادان کمونیست سپردند. آنها وی را به شهادت رسانیدند با شهادت آخرین مجاهد هشتم جوزای ۱۳۵۸ زندان پلچرخی، آن معرکه نا برابرپایان یافت.

***

کودتای داود برای نهضت اسلامی افغانستان سرآغاز مصیبت های بزرگ بود، این کودتا که به کمک گروههای خلق و پرچم صورت گرفت، مبارزه با نهضت اسلامی را مهمترین هدف خویش قرار دارد. در آخرین سالهای سلطنت ظاهرشاه، نهضت اسلامی بسرعت در میان اقشار مختلف ملت در حال گسترش بود.

کمونیست ها می دانستند اگر وضع به همین سان به پیش برود، دیگر هیچ قدرتی قادر نخواهد بود که این نیروی عظیم را مهار کند.

داود اندکی پس از کودتا به دستگیری اعضای نهضت اسلامی افغانستان پرداخت. بین سالهای ۱۳۵۳ و ۱۳۵۷ حدود سه صد نفر از اعضای تحریک اسلامی افغانستان در عقب میله های زندان به سر می بردند.

در سال ۱۳۵۳ انجنیر حبیب الرحمن یکی از فعالان برجسته نهضت اسلامی افغانستان در کابل دستگیر و به اتهام توطئه برای براندازی رژیم محکوم به اعدام شد. او به شهادت رسید اما اعضای تحریک اسلامی که می دانستند کمونیست ها از داود بعنوان یک وسیله استفاده می کنند و سرانجام با سرنگون ساختن وی، افغانستان در سراشیب نابودی سرنگون خواهد شد، برای مقابله با بقدرت رسیدن مستقیم کمونیست ها در سال ۱۳۵۴ در پنجشیر، سرخرود، کنر، بدخشان و پکتیا دست به قیام های مسلحانه زدند.

در سال ۱۳۵۵ جمعی از این شخصیت ها از طرف رژیم داود محاکمه شدند. از جملهء آنان سه تن به اعدام محکوم گردیدند.

۱- مولوی حبیب الرحمن ۲- داکتر محمد عمر ۳- خواجه محفوظ منصور

محکومین به حبس ابد عبارت بودند از: ۱- پوهاند غلام محمد نیازی ۲- انجنیر سیف الدین نصرتیار ۳- عبدالستار مستوفی ۴- شاه ابدال ۵- نسیم طارق مسلمیار ۵- انجنیر شفیق ۶- انجنیر عبدالعالم ۷- انجنیر عیق الله ۸- شیرعلی ساتک ۹- عبدالعظیم ۱۰- عبدالحمید ۱۱- سحرگل (زلمی) ۱۲- مولوی عبدالرشید ۱۳- داکتر ولی جان ۱۴- نادر خان بدخشی ۱۵- عبدالقیوم ۱۶- عبدالغفور لالا.

در دوران کودتای کمونیست ها صد ها تن از مبارزان نهضت اسلامی افغانستان که در زمان داود دستگیر گردیده بودند، در زندان بسر می برند که فقط تعداد اندکی آزاد شدند اما جمع کثیری از آنان به شهادت رسیدند. لیست زیر مکمل نیست اما نویسنده در حد توان تلاش نمود تا نامهای پیشتازان نهضت فراموش نشود. در میان آنان شهدای هشت جوزا و چهاردهم جوزا را هم می توان یافت.

۱- استاد غلام محمد نیازی ۲- مولوی حبیب الرحمن ۳- داکتر محمد عمر۴-انجنیر سیف الدین نصرتیار۵-خواجه محفوظ منصور۶- غلام ربانی عطیش۷- سید عبدالرحمن۸- استاد غلام حبیب۹- استاد عبدالقادر توانا۱۰- سید عمر ۱۱- انجنیر محمد عمر ۱۲- انجنیر محمد زمان ۱۳- سید احمد ۱۴- استاد عبدالحبیب ۱۵- استاد محمد ابراهیم (همیم) ۱۶- استاد سربلند ۱۷- سید خلیل آقا ۱۸- انجنیر عبدالصبور ۱۹- انجنیر غلام نبی ۲۰- غلام حضرت منیب ۲۱- احمد شاه ۲۲- محمد شاه ۲۳- قاضی محمد عمر ۲۴- استاد محمد آصف ۲۵- محمد نسیم طارق مسلمیار۲۶- شیرعلی ساتک ۲۷- ضیاء الدین پیلوت ۲۸- عبدالوهاب خان ۲۹- صادق خان ۳۰- عبدالواحد خان ۳۱- قاضی نجیب الله ۳۲- داکتر عبدالشکور ۳۳- شاه ابدال ۳۴ انجنیر شفیق ۳۵- انجنیر عتیق الله ۳۶- داکتر ولی جان ۳۷- عبدالحمید ۳۸- محمد نسیم بهار ۳۹- عبدالرسول سیاف ۴۰- عبدالعظیم ۴۱- عبدالقیوم ۴۲- غلام سخی واثق ۴۳- قاری معصوم ۴۴- مولوی امیر محمد ۴۵- مولوی غلام حضرت ۴۶- مولوی عبدالرشید ۴۷- مولوی حمیدالله (صاحب حق) ۴۸- مولوی محمد نسیم عابد (پسر مولوی محمد یونس خالص) ۴۹- مولوی عبدالغفور(پروانی) ۵۰- مولوی محمد صادق ۵۱- مولوی عزیزالرحمن ۵۲- داکتر شمس الحق ۵۳- طاهرخان ۵۴- عظیم الله ۵۵- قاری اعظم ۵۶- شاهجهان ۵۷- انجنیر وزیرمحمد ۵۸- انجنیر عبدالحی ۵۹- انجنیر عبدالرزاق ۶۰- معلم محمد امین ۶۱- محمد خطاب ۶۲- نادر خان ۶۳- استاد سدیرخان ۶۴- محمود شاه ۶۵- حامد شاه ۶۶- سید باز ۶۷- محمد طاهر ۶۸- استاد فضل الربی ۶۹- عبدالعظیم ۷۰- اصغر محمد ۷۱- مهدی خان ۷۲- نادر بدخشی ۷۳- محمد نسیم ۷۴- داکتر شاه ولی ۷۵- انجنیر عبدالعالم ۷۵- سلیم خان ۷۶- آقا محمد عایل ۷۷- سید اسماعیل پاسخ هاشمی ۷۸- اختر محمد سلیمانخیل ۷۹- عبدالستار ۸۰- سحر گل (زلمی) ۸۱- عبدالغفور لالا۸۲- طاووس خان ۸۳- نورخطاب ۸۴- عبدالحق ۸۵- گل رحمن ۸۶- فضل الرحمن ۸۷- عبدالاحد ۸۸- نورالحق ۸۹- استاد سید احمد ۹۰- سید محمد قاسم ۹۱- محمد الله ۹۲- حاجی سمیع الله ۹۳- حاجی عبدالغفار ۹۴- عبدالرحمن الینگاری ۹۵- محمد طاهر میدانی وال ۹۶- عبدالطیب ۹۷- استاد گل محمد وردگ ۹۸- تورن عبدالهادی مشهور به (پدر) ۹۹- مولوی عبدالهادی ۱۰۰- سهیل منگل ۱۰۱- استاد ملنگ ۱۰۲- مولوی دوست محمد ۱۰۳- محمد اسماعیل ورسجی ۱۰۴- سراج الدین (مشهور به مدیر صلاح الدین) ۱۰۵- غلام فاروق ۱۰۶- محمد آصف ۱۰۷- عبدالرب (ارغندیوال) ۱۰۸- گل محمد پیلوت ۱۰۹- محمد یوسف ۱۱۰- لومری بریدمن محمد حکیم ۱۱۱- سید خلیل۱۱۲- لومری بریدمن زلمی خان ۱۱۳- غلام فاروق ۱۱۴- محمد آصف ۱۱۵- صحبت خان سرمعلم ۱۱۶- رسول جان ۱۱۷- مولانا جمعه خان ۱۱۸- مولانا فیضانی ۱۱۹- سید ابراهیم ۱۲۰- سید جمال ۱۲۱ نجیب الله ۱۲۲- میرآقا ۱۲۳- انجنیر معراج الدین ۱۲۴- حبیب الله مطیع ۱۲۵- انجنیر مقیم ۱۲۶- عجب خان ظفری ۱۲۷- سید نورالله عماد ۱۲۸- محمد کاظم شارقی۱۲۹- مولوی سلطان جان۱۳۰- داکتر کریم ۱۳۱- داکتر لطیف و بسیاری دیگر.

به تاریخ ۱۴ جوزای سال ۱۳۵۷ بار دیگر در هنگام انتقال برادارن برای اعدام، آنها مقاومت کردند. **ادامه درص۵**

نهضت اسلامی افغانستان چگونه به فعالیت آغاز کرد؟

جناب استاد، تحولات چندین ساله یی که منجر به پیروزی مجاهدین در هشتم ثور ۱۳۷۱وسقوط رژیم کمونیستی در کابل شد چه وقت و ازکجا آغاز یافت؟

بسم الله الرحمن الرحیم الحمد الله رب العالمین و الصلاه و السلام علی سیدنا محمد و علی و اصحابه اجمعین.

با نثار درود فراوان به روان همه شهدای مظلوم افغانستان عزیز که در رستاخیز بزرگ جهاد وهجرت، در سنگر های دفاع از دین، عزت، استقلال وسرافرازی مردم افغانستان جان های شیرین خود را نثار کردند.

حوادثی که منجر به این تحول بزرگ درتاریخ افغانستان عزیزشد، در گذشته ها ریشه دارد. روشن است که افغانستان از دیر باز در بستر زایش تحولات و جریان های مختلفی قرار داشت، پیش از کودتای ثور، در دههٔ قانون اساسی یک سلسله فعالیت وحرکت های در کشور به میان آمد که بیشتر ارتباط می گرفت به برنامه های مداخله گرانهٔ همسایهٔ شمالی ما، اتحاد شوروی، این کشور به عنوان یک ابر قدرت جهانی با ایدئولوژی مرگبار مارکسیسزم و باخواسته های سلطه جویانه تصمیم داشت، نفوذ خود را در کشورهای دیگر از جمله در افغانستان از طرق گوناگون برقرار سازد. در همین راستا در دوران صدارت محمد داوودخان ما شاهد یک سلسله تحولات به نفع اتحاد شوروی بودیم. این تحولات در ابعاد نظامی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، شکل می یافت، احزاب و گروه هایی به فعالیت آغاز کردند که فعالیت های آنها در جهت منافع و سیاست های اتحاد شوروی صورت می گرفت. مداخلات اتحاد شوروی و تحولات ناشی از آن، درمیان مردم افغانستان که دارای گرایش های نیرومند دین داری و استقلال طلبی می باشند، حساسیت به میان آورد. همه مردم مخصوصاً محصلان، استادان، متعلمین و علمای دینی، با ملاحظهٔ وضعیت موجود به این نتیجه رسیدند که دارد افغانستان به سوی یک سرنوشت خطرناک و مجهولی پیش می رود. با مطالعهٔ تاریخ منطقه به خصوص تاریخ آسیای میانه و اروپای شرقی، آنها یقین حاصل کردند که حضور و نفوذ نظامی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ایدئولوژیکی اتحاد شوروی بحران آفرین و مشکل ساز خواهد شد و باید در برابر آن مقاومت کرد و عکس العمل نشان داد. مردم نسبت به نظام سلطنتی به عنوان یک نظام بیمار و بدون برنامه نگاه می کردند، هیچ امیدی به نظام نداشتند و چاره را در آن می دیدند که خودشان دست به کار شوند. جریان اسلامی درمیان نسل جوان و در مراکز علمی، مکاتب ومدارس دینی و به خصوص در فاکولتهٔ شرعیات و فاکولته های دیگر مانند پولی تخنیک، انجینری و طب به راه افتید، این تحولات ادامه یافت و در جریان آن حوادث دیگری به میان آمد. در ۲۶ سرطان داوودخان با راه اندازی کودتا، نظام سلطنتی را سقوط داد، بعداً در ثور ۱۳۵۷ کودتای خونین ثور صورت گرفت و در پی آن مردم افغانستان به کشورهای دیگر مخصوصاً پاکستان به صورت گروهی هجرت کردند. در پیشاپیش این مهاجران فعالین نهضت اسلامی وتعدادی ازشخصیت های ملی و علمای دینی قرار داشتند.

چند سال داشتیدکه به فکر مبارزه افتادید و چگونه مبارزه را آغازکردید؟

عشق به دین، ارزش های دینی و عشق به مردم، از دوران کودکی در فکر و احساس من وجودداشت، در آن روزهایی که طفل بودم، مادرکلانم این شعر عارف چاه آبی را زمزمه می کرد:

وا حسرتا که ملک بخارا تباه شد
دین شد ذلیل ودشمن دین کامیاب شد

من با همان زبان کودکانه از مادرکلانم می پرسیدم که مامه بخارا کجاست؟ - ما در بدخشان مادرکلان را مامه می گوییم - مادر کلانم می گفت: بچیم بخارا سرزمینی بود که مسلمان ها درآن جا زندگی می کردند، درآن جا علمای دین درس می خواندند، پدرکلان های تو هم درآن جا درس خوانده اند. چند تا داملا از پدرکلان های مرا نام می بردند، که در آنجا درس خوانده بودند، برخی آنها به دست بلشویک ها شهید شدند. بعد از این که جوان تر شدم و به صنف های هفت و هشت رفتم، افکار و مسایل جدیدی را شنیدم، با طاهر بدخشی که بعداً گروه مشهور به ستم ملی را بنیان گذاری نمود، هم صنفی بودیم، میان هم برسر احراز مقاوم اول در صنف رقابت داشتیم، البته در آن زمان او هم درس دینی می آموخت، در آن زمان در آن گوشهٔ دور افتادهٔ کشور، کتاب ها ومجلاتی از حزب تودهٔ ایران می رسید، عشق به کتاب خوانی در میان مردم بدخشان زیاد بود. ما هم این مجلات را ورق می زدیم و می خواندیم، از پارهٔ اصطلاحات و مفاهیم آن سر در نمی آوردیم، برخی سؤالاتی در ذهن مان در مورد حزب توده ایجاد می شد، برخی چیزهایی در مورد آن می گفتند، از آن روزها بود که جوانه های اندیشهٔ سیاسی در فکر من ایجاد شد و در ذهنم پرسش ها و طرح هایی به میان آمد.

بعدها که به مدرسهٔ ابوحنیفه آمدم، در صنف دهم در یکی ازکنفرانس های میلاد پیامبر اشتراک کردم، در آن کنفرانس یک مقاله ترتیب دادم، این مقاله را که به لهجهٔ بدخشی نوشته بودم خواندم، حاضرین آن را پسندیده بودند. در پایان رئیس کنفرانس به نام استاد

> **ما در آغاز سعی کردیم با داوود خان صحبت کنیم و به وی اطمینان بدهیم که ما نقشهٔ براندازی نظام را در سر نداریم. به همین منظور تعدادی از استادان به ریاست استاد نیازی با داوود خان ملاقات کردند**
>
> ***
>
> **گمان می شد داوود خان علاقمند است یک زمینهٔ همکاری و مشارکت به میان بیاید، اما به رغم تلاش های ما او در این جهت نتوانست کاری انجام بدهد. بالآخره ما به به این نتیجه رسیدیم که داوود خان دیگر یک روکش است، چهره یی است که در ظاهر زمام امور را به دست دارد اما گروهی دیگری هست که برنامه ریزی می کند و قدرت واقعی را در اختیار دارد، این گروه کمونیست ها بودند که از اتحاد شوروی هدایت می گرفتند**

وفی الله سمیعی از من خواهش کرد چند لحظه با من صحبت کند، آنجا کسی دیگری همرایش بود که بعدها دانستم عبدالحکیم شرعی جوزجانی است، او بعدها به جریان حزب خلق پیوست، جوزجانی هم یاد آور شد که سمیع الله خان می خواهد همرای من صحبت نماید. در عرض راه وارد باغ مسجدی شدیم و در حالی که قدم می زدیم، صحبت کردیم آن ها مرا دعوت کردند در فعالیت های اسلامی شرکت کنم، برای بار اول بود که من این سخنان و افکار را می شنیدم. من گفتم در مورد پیشنهاد آنها فکر می کنم، مدتی بعد اطلاع یافتم که آن ها عضو مجموعه یی هستند و به فعالیت های دینی می پردازد، درآن زمان مطالعهٔ کتاب ها و مقالات اسلامی بخش عمدهٔ فعالیت های اسلامی را تشکیل می داد، من هم البته علاقمند به کتاب و نوشتن بودم، در صنف یازدهم شروع کردم به ترجمه از عربی به فارسی ونوشتن بعضی مقالات، این البته فعالیت های نخستین من بود، بعد ها وقتی مرحوم استاد نیازی به حیث استاد در فاکولته آمد و ما هنوزهم در مدرسه، شاگرد صنف یازده و دوازده بودیم، فعالیت های سیاسی شدت بیشتر کسب کردو هسته هایی ایجاد گردید.

کار فکری، تربیتی و اصلاحی از محورهای عمدهٔ این فعالیت ها شناخته می شد.

روی کدام انگیزه ها و عواملی جنبش اسلامی به سوی مبارزهٔ مسلحانه رو آورد؟

در آغاز برنامه های نهضت اسلامی به محور فعالیت های فرهنگی و سیاسی می چرخید. پیرامون قضایای فکری و فرهنگی ودفاع از ارزش ها گردهمایی ها و بحث های خیابانی صورت می گرفت، بعدها البته کم کم تفکرات سیاسی دامنه های وسیع تری پیدا کرد و اصلاحات و تغییرات طرفدارانی زیادی یافت، با گذشت زمان در ذهن جوانان این تفکر شکل می یافت که نظام فعلی جوابگوی نیازهای کشور و مردم نیست و نمی تواند مشکلات و دشواری هایی را که افغانستان با آن ها رو به رو است، حل نماید. این قناعت ضرورت راه اندازی یک حرکت اصلاحی و ایجاد تغییرات را به میان آورد. البته ما طرفدار تغییرات از طریق فعالیت های سیاسی بودیم، نظریهٔ فعالیت مسلحانه درمیان نهضت اسلامی بعداً مطرح گردید. قبل از هجرت در سال ۱۳۵۳، حرکت اسلامی علاقمند ایجاد تشکیلات سیاسی در اردو نبود، من به جوانانی که چنین بحث هایی را مطرح می کردند می گفتم جنبش اسلامی یک حرکت سیاسی است که طبیعت آن را فعالیت های غیرنظامی تشکیل می دهد، اما وقتی کودتای داوود خان در افغانستان زمام امور را در دست گرفت ما احساس کردیم، در برابر وضعیت جدید قرار گرفته ایم و لازم است رویکردهای دیگری را نیز مورد توجه قرار بدهیم.

خاطره یی را به یاددارم که می تواند تا اندازه یی وضعیت آن زمان را روشن سازد، در همان روزهای نخستین کودتا، در دفتر رئیس فاکولته، مجلس استادان دایر گردید و ما نشسته بودیم، ناگهان یک چهره ناشناخته بدون اجازه وارد شد و در مجلس ما نشست، ما دانستیم که او عضو استخبارات است، استخبارات و ادارهٔ امنیت درآن وقت به نام ضبط احوالات یاد می شد. از او پرسیدم که شما این جا چه می کنید؟ گفت من این جا وظیفه دارم، او وظیفه داشت صحبت های استادان را تحت کنترول داشته باشد، به زودی دیدیم که تعقیب و جاسوسی آغاز گردید و خانه های استادان مخصوصاً اعضای نهضت اسلامی تحت مراقبت قرار گرفت.

ما در آغاز سعی کردیم با داوود خان صحبت کنیم و به وی اطمینان بدهیم که ما نقشهٔ براندازی نظام را در سر نداریم. به همین منظور تعدادی از استادان به ریاست استاد نیازی با داوود خان ملاقات کردند، در این ملاقات داوودخان به آنها گفته بود که می خواهم برای تان یک موضوع را بیان کنم که من مخالف نهضت اسلامی نیستم و با اشاره به قلعهٔ جواد، گفت من مخالف قلعهٔ جواد هستم، من مخالف عناصر مرتجع هستم و با مسلمانان روشنفکر مخالفتی ندارم، گمان می شد داوود خان علاقمند است یک زمینهٔ همکاری و مشارکت به میان بیاید، اما به رغم تلاش های ما او در این جهت نتوانست کاری انجام بدهد. بالآخره ما به به این نتیجه رسیدیم که داوود خان دیگر یک روکش است، چهره یی است که در ظاهر زمام امور را به دست دارد اما گروهی دیگری هست که برنامه ریزی می کند و قدرت واقعی را در اختیار دارد، این گروه کمونیست ها بودند که از اتحاد شوروی هدایت می گرفتند، گروه قدرتمند پشت پرده، فعالیت های مشکوک را دنبال می کرد. البته نهضت اسلامی نمی توانست در برابر این جریان ها بی تفاوت باشد. خود من بعضی شب نامه ها را می نوشتم و پخش می کردم. در آن روزها مرحوم وفی الله خان به حیث معاون امورمحصلان در پوهنتون کابل تعیین شده بود. بعد از گذشت شش ماه از کودتای داوود خان دستگیری ها درمیان فعالین نهضت اسلامی مخصوصاً جوانان آغاز شد، تعداد زیادی را دستگیر کردند، از وزارت داخله اطلاع یافتم که مرا نیز می خواهند دستگیر کنند، آن زمان بود که مهاجرت آغاز گردید.

شما از هجرت صحبت کردید، فکر هجرت در بین اعضای نهضت اسلامی چه وقت پیدا شد و بعد از آن چه تحولاتی به میان آمد؟

طوری که پیشتر یاد آور شدم، با کودتای داوود خان تقریبا غافل گیرشده بودیم، هیچ برنامه برای مهاجرت و مقابله با تحول و وضعیت جدید نداشتیم، ضبط احوالات و دیگر دستگاه های استخباراتی و امنیتی همهٔ ما را مورد تعقیب قرار داده بود، دستگیری ها و زندانی ساختن ها آغاز گردید. ما به عنوان اعضای جوان نهضت اسلامی به این فکر افتادیم که چاره یی باید بیندیشیم، قبل از هجرت به پاکستان، ما پیام هایی را از یک تعداد افسران اردو به دست آوردیم که می خواهند آنها دست به اقدام نظامی علیه نظام بزنند، این نگرانی درمیان آن ها هم ایجاد شده بود که اگر اقدامی نکنند کمونیست ها قدرت را در دست می گیرند. از میان افسران محمد طاووس در رأس قوای هوایی قرارداشت، یک افسر بسیار متدین و مؤمن بود، ⮜⮜⮜

شیرعلی از پکتیا در رأس قوای زرهدار قرار داشت، سیلم افسر دیگری بود. این بحث ها در یک حلقهٔ محدودی از جوانان مطرح شد. استاد نیازی هم مطلع بودند، در این حال دستگیری ها آغاز گردید، شاید عوامل رژیم به این اطلاعات دست یافته بودند.

ما یک شب می خواستیم، روی طرح افسران بحث کنیم، آنها از ما خواسته بودند، اعلامیهٔ اقدام نظامی آن ها را بنویسیم، من و استاد نیازی تصمیم گرفتیم این اعلامیه را آماده کنیم، شبی که قرار بود ما اعلامیه را بنویسیم، استاد نیاز برای من تلفن زد که امشب من جای مصروفیت دارم و فردا شب می نشینیم و می نویسم، من از خانه برآمدم، در شهرکهنه نزد مرحوم ناصریار رفتم، او در یک مسجد امام بود، مسجدی کوچکی بود، شب صحبت کردیم، نان خوردیم و نماز را ادا کردیم، نا وقت شده بود، به این علت همان جا خوابیدم، فردا اطلاع یافتم که خانهٔ من در محاصرهٔ پولیس است و استاد نیازی دست گیر شده است، چند روز مخفی بودم، سه شب نزد مرحوم ناصریار ماندم، خانواده ام از من اطلاعی نداشتند، کودکان به پولیس ها گفته بودند به شمال رفته ام، افراد پولیس جهت جستجو و دستگیری من به ولایت بدخشان و جاهای دیگر، رفته بودند.

بعد از سه شب تصمیم گرفتم از آنجا خارج شوم و اگر قرار باشد مرا دستگیر کنند، در خانه و یا پوهنتون دستگیر نمایند.

صبح زود سوی خانه روان شدم، پیش از نماز بامداد به خانه رسیدم، زنگ دروازه را فشار دادم، طفل ها همه شان خوابیده بودند، وقتی بیدار شدند و مرا دیدند، اظهار خوشحالی کردند، چون آن ها فکرمی نمودند من دست گیر و زندانی شده ام، پس از اداری نماز و صرف چای مسایلی را با خانمم درمیان گذاشتم، برایش گفتم، ممکن است من دستگیر شوم و دوباره نتوانم به خانه بازگردم، در مورد تعلیم و تربیت فرزندانم توصیه کردم، خانمم گلایه کرد که چرا پیشتر در این مورد با وی صحبت نکردم، برایش توضیح دادم که جهت حفظ اسرار در این مورد چیزی برایش نگفتم، به یکی از نزدیکانم غلام جیلانی یقتلی که استاد و ریاست تعلیم وتربیه را به عهده داشت، در قسمت قرض ها و مسایل دیگر اطلاع دادم و توصیه کردم که آن را بپردازد. از خانه به وقت معین بیرون شدم، وضعیت داخل موتر عادی به نظر نمی رسید، در سیمای استادانی که آنجا بودند نگرانی می دیدم، روزگار عجیبی بود، می ترسیدند که مبادا کسی فکر کند آنها با من رابطه دارند، با اشاره به من سلام می دادند. با حرکت موتر پوهنتون، موتر های پولیس هم رسیدند و به دنبال ما روان شدند، موتر ما را بدرقه می کردند اما، مرا در راه دستگیر نکردند، من مستقیما به صنف دوم شرعیات داخل شدم، در آن صنف مضمون اساسات تفکر اسلامی را درس می دادم، اول نمرهٔ آن صنف شهید اسماعیل طارق از لغمان بود، او بعد ها یکی از فرماندهان معروف جمعیت شد، درس را شروع کردم، بچه ها بسیار خوش حال به نظر می رسیدند، برای شان این گونه خبر رسیده بود که من با استاد نیازی دستگیرشده ام، با دیدن من فکر کردند ما رها شده ایم، چند لحظه بعد دروازهٔ صنف دق الباب شد، دو تن پولیس با لباس های غیر نظامی پشت دروازه قرار داشتند.

من درس را پایان داده بودم، پولس ها از من خواستند پایین بیایم، در اطراف پوهنتون، موترها و افراد پولیس دیده می شد.

من در پهلوی درس در فاکولتهٔ شرعیات، در ادبیات نیز درس داشتم، آنجا فلسفهٔ اسلامی را درس می دادم، سه سال نیز در اکادمی پولیس تدریس کردم، برخی افسرانی که آنجا آمده بودند، چهره های شان برایم آشنا بود، از شاگردانم بودند. به آن دو پولیس گفتم اجازه بدهید من این مونوگراف هایی را که از محصلین صنف چهارم فاکولتهٔ ادبیات است، تسلیم می کنم و باز می گردم، خوب، اجازه دادند، اما همراه من رفتند. به فاکولتهٔ ادبیات رفتم، آنجا شاگردانم از صنف چهارم فاکولتهٔ ادبیات آمدند، برایم پیشنهاد کردند که یکی از استادان می خواهد در یک ساعت من درس بدهد تا من بعد از ظهر دو ساعت در اختیار داشته باشم و درس بدهم.

مونوگراف های محصلین را تسلیم کردم و با استادان خداحافظی نمودم، در آن لحظه شاگردان اطلاع یافتند که می خواهند مرا دستگیر کنند، حدود سی چهل نفر جمع شده بودند و پیرامون من حلقه زدند، پولیس ها دست و پاچه شدند و مرا از راه دروزاهٔ تعلیم وتربیه بردند، از آخرین پایهٔ زینه پائین شدم، به موتری که قرار بود سوار آن شوم فاصلهٔ چندانی نداشتم، پولیس ها دستگاه های مخابره در دست داشتند و به فیض محمد وزیر داخله اطمئنان می دادند که مرا دستگیر کردند.

درهمین لحظه شهید قاضی اسلام الدین فریاد زد، آه خدا! استاد خود را تسیلم نکن، با این فریاد مرحوم اسلام الدین، به خود آمدم و به پولیس ها گفتم، کسی که با من کار دارد، باید خودش به این جا بیاید، آنها پذیرفتند و بعد از آن، در زینه بالا شدم و در دهلیز طولانی به پیش رفتم، محصلین در اطراف من جمع شده بودند، چند نفر آن ها را وظیفه دادم که موتری را آماده سازند، از طریق دهلیز پائین شدیم در پیش روی ادیتوریم بچه ها یک تکسی را ایستاد کردند، در تکسی پنج شش نفر نشستیم وبه دریور گفتم سریع حرکت کند، در منطقه کارتهٔ سخی که رسیدیم موتر را توقف دادیم، پائین شدیم و در کوه تلویزیون به راه افتیدم، از اینجا بود که نخستین قدم ها را در راه هجرت برداشتیم.

روابط میان افغانستان و جهان عرب

وحید مژده

افغانستان بخشی از جهان اسلام است اما روابط آن با کشورهای اسلامی و بخصوص کشور های عربی از گرمی لازم برخوردار نبوده است.

از زمانیکه افغانستان در سال ۱۹۱۹ از انگلیس اعلام استقلال نمود، بخش بزرگی از جهان عرب تحت استعمارقرار داشتند، پس از پایان جنگ جهانی دوم که دوران استعمار مستقیم بسر آمد، افغانستان به تدریج با کشورهای عربی رابطهء دیپلوماتیک برقرار نمود، افغانستان بعنوان یک کشور فقیر نمی توانست در هرکشور سفارت تاسیس نماید و مصارف آنرا بپردازد، از طرف دیگربرقراری رابطهء نزدیک با اتحاد شوروی نیز مانعی بر سر راه روابط با بعضی از کشور های محافظه کار عرب بود، دولت های حاکم براین کشور ها افغانستان را بخشی از ساحهء نفوذ اتحاد شوروی می دانستند و با کشورهائی چنین رابطهء گرم نداشتند.

در دههء هفتاد میلادی با بلند رفتن قیمت نفت در بازار جهانی، کشور های عربی صادر کنندهء نفت از اهمیت مهم اقتصادی برخوردار شدند اما دولت افغانستان توجهی به این تغییر نداشت، اسنادی در دست است که محمد ظاهرشاه وقتی از قدرت برکنار شد و در ایتالیا در تبعید بسر می برد، تقاضا داشت تا چند کشور مصارف خانوادهء وی در تبعید را بپردازد زیرا گمان می کرد که پرداخت ماهانه ده هزار دالر از توان یک کشور خارج است!

در دوران رژیم شاهی عربستان در جمع کشورهای عربی بود که با افغانستان روابط عادی داشت، سفارت این کشور برای زایرین حج و عمره ویزه صادر می کرد، اما زمانی که بر سر مسالهٔ آب هیرمند میان افغانستان و ایران اختلاف بمیان آمد، دولت سعودی پیشنهاد وساطت نمود. امیر(مساعد) کاکای ملک فیصل پادشاه وقت عربستان سعودی به افغانستان وایران مسافرت کرد اما تلاش های وی نتیجهٔ ببار نیاورد.

روابط افغانستان با کشور مصر سابقهء طولانی دارد اما، این روابط بیشتر به مناسبات فرهنگی محدود بوده است، محصلین افغانی از ده ها سال قبل برای تحصیل به مصر فرستاده می شدند و استادان مصری نیز در فاکولتهء شرعیات پوهنتون کابل به تدریس مشغول بودند، این روابط در انتقال اندیشه های نهضت اخوان المسلمین به افغانستان و ایجاد تحریک اسلامی بی تاثیر نبود.

مصر نیز از جمله کشورهائی بود که در قضیهء آب هیرمند میان افغانستان و ایران وساطت نمود. انورالسادات رئیس جمهور سابق مصر که در آن زمان مامور وزارت خارجهء مصر بود، به دستور جمال عبدالناصر به افغانستان وایران مسافرت کرد تا میان دو کشور اسلامی وساطت نماید.

اما همانگونه که اشاره شد، روابط میان افغانستان و کشور های عربی تحت تاثیر روابط کشور ما با اتحاد شوروی بود. داود خان در اواخر دوران حکومت خویش تلاش نمود تا روابط نزدیک تری با کشور های اسلامی بخصوص کشور های عربی برقرار نماید. این کار موجب نگرانی اتحاد شوروی گردید، با کودتای کمونیستی به این تلاش ها پایان داده شد.

> **پس از واقعهٔ یازدهم سپتامبر و حملهٔ امریکا به افغانستان، که تعداد زیادی از عربهای که درصفوف طالبان قرار داشتند کشته شدند و دستگیر و به گوانتانامو فرستاده شدند، هرچند در این کار پاکستانی ها نیز دست داشتند و عربهائی را که از افغانستان به پاکستان فرار کرده بودند، کشتند ویا به امریکائی ها فروختند، اما در جهان عرب این ماجراها بیشتر به افغانها نسبت داده شد وبه سبب آن نگاه منفی نسبت افغانها وبخصوص مردم شمال افغانستان در میان عربها به میان آمد**

در دوران رژیم کمونیستی. دولت با اندسته از کشور های عربی که با شوروی نزدیک بودند، رابطهٔ دوستانه برقرار نمود. برای نخستین بار یاسرعرفات رهبر فلسطینی ها به افغانستان مسافرت نمود و سنگ تهداب سفارت فلسطین را در منطقهء بی بی مهرو گذاشت. سفارتی که هرگز اعمار نشد.

اما در جهت دیگر یعنی در صف جهاد، بخش بزرگی از کشور های جهان عرب از داعیهء جهاد افغانستان حمایت کردند. تنها دولت عربستان سعودی در برابر هردالری که امریکا به مقاومت افغانها علیه اتحادشوروی کمک کرد، یک دالر کمک نمود. کمک های مردمی که از طریق موسسات خیریه و یا افراد انفرادی صورت گرفت در این شمار شامل نیست. زنان در بسیاری از کشور های عربی حتی زیورات خودرا به جهاد افغانستان هدیه دادند. جوانان عرب به منظور شرکت در جهاد به افغانستان آمدند و تعداد بسیاری از آنان در این جهاد به شهادت رسیدند. (عربهای افغان) نامی بود که جهان به این مجاهدان داد.

پس از فروپاشی اتحاد شوروی، کمتر کشور عربی حاضرشد تا این جوانان را که اتباع خود شان بود، بپذیرد. برخی آنها در افغانستان ماندگار شدند و به جنگ جویان بعضی گروه ها پیوستند به این ترتیب در جنگ های درون گروهی شامل شدند.

پس از واقعهء یازدهم سپتامبر و حملهء امریکا به افغانستان، که تعداد زیادی از عربهای که درصفوف طالبان قرار داشتند کشته شدند و دستگیر و به گوانتانامو فرستاده شدند، هرچند در این کار پاکستانی ها نیز دست داشتند و عربهائی را که از افغانستان به پاکستان فرار کرده بودند، کشتند ویا به امریکائی ها فروختند، اما در جهان عرب این ماجراها بیشتر به افغانها نسبت داده شد وبه سبب آن نگاه منفی نسبت افغانها وبخصوص مردم شمال افغانستان در میان عربها به میان آمد. این در حالیست که حتی پرویز مشرف در کتاب خویش (در خط آتش) به آدم فروشی به امریکائی ها اعتراف می کند، چنین نگاه منفی رونما شد، چون پاکستان در جهان عرب دارای یک دپلوماسی فعال بوده و توانسته تا روی اقدامات خود پرده بیاندازد.

این وضع ونیز حمایت امریکا از دولت افغانستان وحضور نظامی این کشور موجب گردید تا مردم در جهان عرب نسبت به دولت افغانستان نظر مساعد نداشته باشند. دولت های عربی هم برای اینکه از تمایل مردم خویش بسوی سازمان هائی چون القاعده جلوگیری کرده باشند، ناچار اند به این تمایلات مردم توجه کنند.

به همین دلیل است که در حالیکه جهان عرب در جهاد افغانها با مال و جان همکاری کرد، امروز سهم کشورهای عربی در بازسازی افغانستان فقط دو درصد است. برای اینکه این وضعیت تغییر کند، افغانستان به یک دیپلوماسی فعال در جهان اسلام نیازمند است اما آیا چنین ظرفیتی در این حکومت وجود دارد؟

افغانستان در بحران عقلانیت سیاسی

پوهندوی عبدالعلی کوهی / استاد دانشگاه کابل

بحران موجود در نظام سیاسی افغانستان ریشه در نبود یک استراتیژی ملی و سراسری داشته و با تغییر اعضای حکومت، تعویض مهره ها و یا افزایش نیروهای خارجی، نمی توان آن را برطرف ساخت.

ریشه های این بحران را می توان در دستگاه حاکمیت و حامیان آن ها جستجوکرد، عدم مشارکت سیاسی، نبود یک حکومت عادل، و نظام های استبدادی و خانوادگی در کشوما عوامل دیگر این بحران می باشد.

در میان حامیان بین المللی دولت چند پارچگی وجود داشته، موضع مشترک و ثابتی در مورد دولت کنونی ندارند.گاهی از قوت حکومت کابل سخن گفتند، گاهی آن را ضعیف و ناتوان و بی کفایت قلمداد کردند، گاهی هم به مخالفان دولت چراغ سبز نشان می دهند و زمانی هم مبارزه با آن ها را به جامعهٔ جهانی توصیه می کنند. از جانب دیگر، به صورت روز افزونی شباهت هایی میان حضور نیروهای شوروی سابق و نیروهای امریکایی به میان می آید، تنها تفاوتی که امروز در حضور نیروهای امریکایی و شوروی سابق از نظر برخی از تحلیل گران، دیده می شود، این است که امریکایی ها و متحدان آن ها در افغانستان توانستند، از شورای امنیت ملل متحد مشروعیت به دست بیاورند، در حالی که شوروی سابق نتوانست این مشروعیت را برای سربازان خویش به دست بیاورد. از نظر رفاه و بازسازی هم نمی توان امریکا و متحدانش را مؤفق قلمداد کرد. زیرا مردم در آغاز در زمینه های بازسازی و استقرار امنیت انتظاری را که از نیروهای خارجی داشتند، به دست بیاورند. طوری که با گذشت شش سال از حضور آن ها نتیجهٔ بررسی ها نشان می دهد که افغانستان پنجمین کشور فقیر وعقب مانده در جهان محسوب می گردد.

امروز نظام سیاسی افغانستان، نه تنها با بحران مواجه است، بلکه در یک نا همآهنگی با متحدانش در خصوص جنگ و صلح به سر می برد. در پهلوی آن نتوانسته است با مخالفان خویش یک جوّ گفتگو ایجاد نماید و به مشکل نقطهٔ پایان داده شود.

امروز اگر جریان جهادی و اسلامی حمایت خویش را از این دولت، واپس گیرد و یا دولت در جهت تفاهم و مشارکت سیاسی با آن ها ناکام گردد، دیگر پایه های اجتماعی و سیاسی دولت سست خواهد شد و هیچ نیرویی قادر نخواهد بود که این خلا را پرکند، احتمال دارد که این تفاهم نیم بند جایش را به چند گانگی باز نماید که این کار به نفع ثبات سیاسی کشور نخواهد بود، هیچگاه در افغانستان یک نظام سیاسی بدون بحران شکل نگرفته است.

دراین کشور همواره بحران های هویت، مشروعیت مشارکت و توزیع قدرت وجود داشته است، امروز در افغانستان علاوه بر بحران عقلانیات سیاسی، برخی از بحران هایی مانند بحران ظرفیت، بحران مدیریت، بحران توسعه و رشد وجود دارد و هرچند این بحران ها ریشه در ساختار نظام های حاکم در افغانستان داشته و دارد، آن گونه که "اولیور روآ" تحلیل می کند، مقولهٔ دولت در افغانستان با اتحاد قبایل شکل گرفته است و با همان درونمایه ادامه یافته و حتا امروز نیز نظام سیاسی و اداری ما متأثر از همان نوع نگاه هایی است که در گذشته بوده است. از سال ۱۷۴۷م که احمد شاه درانی افغانستان نوین را تأسیس کرد، یگانه معیار برای دولت، همواره خواسته های این اقوام بوده است و تشکل هایی پس از آن می کوشیدند این اقوام و قبایل را راضی نگهدارند، به همین منظور در تمام سیستم های شاهی گذشته، حکومت در اختیار برادر زاده ها، عموزاده ها و شاهزادگان نزدیک به دربار بوده است، بعداً دیده می شود که در زمان حکومت جمهوری نیز همان ساختارها حفظ شده است، زیرا پیوند های خانوادگی تبدیل به پیوندهای حزبی، جناحی، قومی وغیره می شود، البته چنین ساختارهایی به قول هشام شرابی ریشه در تاریخ کشورهای، چون افغانستان دارد که به آسانی نمی توان آن را از میان برداشت. طوری که گذشته و حال افغانستان، نشان می دهد این کشور در محاصرهٔ یک چنین بحران ها، از جمله بحران عقلانیت در نظام سیاسی خویش مواجه است و نمی شود چنین ساختارهای منحط را مدرن ساخت.

امضای قرارداد مس عینک ...

آگاهی دارد و تلاش های تازه به کمک زمین شناسان آمریکایی نیز به همین دلیل انجام می شود که دولت افغانستان دقیقا بداند چه ذخایری در کجا قرار دارد. به گفته آقای عادل، هواپیماهای ناسا سیصد هزار کیلومتر در فضای افغانستان پرواز کردند که این بررسی، به جز ولایات بدخشان و نورستان به دلیل کوهستانی بودن آنها و ولایت ارزگان به دلایل امنیتی، همه بخش های افغانستان را شامل می شود.

دولت جلب سرمایه گذاری خارجی را به منظور استخراج معادن روی دست گرفته است. به روزیک شنبه ۵ جوزا قرارداد واگذاری معدن مس عینک با شرکت چینی ام سی سی میان انجینر ابراهیم عادل وزیر معدن وصنایع افغانستان وشین هی تینگ رئیس کمپنی ام سی سی چینایی که به همین منظور به کابل امد به امضا رسید، شرکت یادشده مدعی شده است، سابقهٔ ۶۰ ساله فعالیت داشته وازحمایت دولت چین برخوردارمی باشد، معدن مس عینک که درسال ۱۳۵۳ کشف گردید، در ۱۳۵۷ شامل برنامهٔ سروی گردید، اما گفته می شود ازدیر زمان مس عینک شناخته شده ومورد استفاده بوده است.

معدن مس عینک که در ۳۰ کیلومتری جنوب کابل درولایت لوگرقراردارد، حدود ۸۰۰ کیلومترمربع مساحت را دربرمی گیرد و مقدار مس درسنگ های این معدن تا ۳،۵۶ درصد شناسایی شده است، طبق برآورد وزارت معدن وصنایع، مس عینک دست کم حاوی ۱۳ ملیون تن مس خالص می باشد، شرکت ام سی سی ازاین معدن سالانه حدود ۲۰۰ هزارتن مس استخراج می نماید که این میزان تا ۳۰۰ هزارتن می تواند افزایش یابد، گفته می شود در نقاط دیگرکابل مانند چهل ستون، قرغه و سروبی نیز معادن مس وجود دارد.

طبق قرارداد امضاشده، شرکت مذکور ۲،۸۹ ملیارد دالر دراین معدن سرمایه گذاری مستقیم می نماید، بعد ازپنج سال که مرحلهٔ بهره برداری ازاین معدن آغاز می گردد، دولت افغانستان سالانه ۴۰۰ ملیون دالر از این شرکت چینی مالیه بدست می آورد، همچنان ام سی سی، مبلغ ۸۰۸ ملیون دالر طورضمانت به افغانستان تسلیم می نماید، شرکت مذکور یک دستگاه تولید انرژی باظرفیت ۴۰۰ میگاوات می سازد و ۲۰۰ میگاوات انرژی تولید شده را به وزارت انرژی وآب به فروش می رساند، همچنان یک شهرک برای معدنچیان و دست اندرکاران پروژه استخراج معدن اعمارمی نماید، ساختن جاده ، مکاتب، تهیهٔ آب آشامیدنی وشفاخانه ازتعهدات دیگر ام سی سی می باشد. شرکت مذکور از منطقه استخراج مس تا یکی از بنادر افغانستان خط آهن می سازد ، برخی رسانه ها گزارش دادند این شرکت چینی، از بندرحیرتان تا بندرتورخم خط آهن احداث می نماید واحتمالا از کوتل حاجی گگ این خط آهن را عبورمی دهد ، طبق این گزارش ها هزینهٔ احداث خط آهن مذکور، حدود ۳ میلیارد دالر هزینه بر می دارد، کمپنی ام سی سی چندی پیش در یک مزایده از میان ۹ شرکت از کشورهای قزاقستان ، هند ، کانادا ، امریکا وبرتانیه برنده شناخته شد و براساس قرارداد تا ۳۰ سال امتیاز استخراج این معدن را بدست آورده است .

دست آورد دیگر قرارداد استخراج مس عینک برای افغانستان اشتغال زایی می باشد که گفته می شود به صورت مستقیم ده هزارشغل ایجاد می کند وبه صورت غیرمستقیم برای بیست هزارنفر کار ایجاد می نماید. برای مناطق همجوار معدن مخصوصا ولایت لوگر فرصتهای خوبی آماده می گردد، توزیع انرژی ، عرضهٔ بیشترین زمینهٔ اشتغال ، ساختن جاده، مکتب و امتیازات دیگر از این جمله است، شاید اصولااین تعهدات به منظور جلب رضایت مناطق همجوار معدن ازطرف ام سی سی پذیرفته شده و در راستای تامین امنیت پروژه پیش بینی شده باشد.

گفته می شود درمنطقه مس عینک علاوه بر مس، طلا ویورانیم نیزوجود دارد که امی سی سی می تواند آن عناصرراتیز استخراج نماید ، اما تاهنوز درمورد این عناصر ابرازنظررسمی صورت نگرفته است.

برخی صاحب نظران در رابطه با امضای قرارداد مس عینک با ام سی سی، انتقاد های را مطرح نمودند، آنها استدلال می کنند به علت پایین بودن ظرفیت مدیریت وفناوری درمیان مسئولان وکارشناسان افغانستان وموجودیت فساد لجام گسیخته دربرخی نهاد های دولتی. امضای این قرارداد به مصالح بلند مدت مردم افغانستان صدمه می رساند، چون معادن وداشته های زیرزمینی یگانه امید مردم افغانستان برای دست یابی به رفاه وپیشرفت می باشد، درشرایط کنونی به علت وضعیت بدامنیتی ومشکلات سیاسی واقتصادی کشور که سرمایه گذاران خارجی و حتا داخلی نسبت به سرمایه گذاری در افغانستان بی علاقه می باشند، دولت ناگزیرمی شود امتیازات درداوری به سرمایه گذاران خارجی واگذارنماید. این امتیازات می توانند شرایط نامساعدی را برافغانستان تحمیل نماید ودر درازمدت به منافع حیاتی مردم کشور آسیب برساند. با توجه به این امر باید کمال احتیاط در نظر گرفته شود و به منظور کاهش اثرات شرایط نامساعد درچنین قراردادها باید برای دولت و یا شرکت های افغانستانی سهم داد شود. دراین صورت بخشی ازسرمایه حاصل ازاستخراج وفروش معادن در داخل

شرکت چینی با آن امکانات گستردهٔ پولی می تواند تدابیری روی دست گیرد وازطریق برنامه های اقتصادی، در پیرامون مس عینک جزیرهٔ امنیتی ایجاد نماید، توزیع برق، آب ، فراهم آوری کار وبازسازی درمناطق همجوار شاید از جملهٔ این تدابیر باشد، که شرکت چینی قبلاً آن را در نظر گرفته است

افغانستان به کار می افتد وزمینهٔ رشد اقتصادی را فراهم می سازد، دولت باید سعی نماید، مواد خام استخراج شده به فرآورده های صنعتی تبدیل شود وبه شکل مواد پخته صادرگردد. همچنان باید کارخانه های تولیدی درداخل افغانستان ساخته شود و از مواد خام استراج شده فرآورده های صنعتی تولید گردد و بعدا به خارج صادر شود؛ با این وسیله زمینه اشتغال بیشتربه میان می آید و فنآوری مربوطه درکشورتوسعه می یابد.

براساس قرارداد، شرکت چینی یک دستگاه حرارتی تولید انرژی می سازد که ظرفیت تولید ۴۰۰ میگاوات برق را دسته وبا سوخت ذغال سنگ به کارمی افتد، گفته می شود هزینه ساخت این دستگاه به ۵۰۰ ملیون دالر بالغ می گردد. باتوجه به این که افغانستان دارایی منابع غنی آب می باشد، می توان با این پول بند بزرگی ساخت که به مراتب انرژی بیشتری تولید نماید، برتری عمدهٔ دستگاه تولید انرژی آبی آن است که زمین های کشاورزی زیادی آبیاری می شود و برای استراتیژی توسعه زراعت ورشد اقتصادی کشورکمک فراوانی می نماید.

اما طرفداران این قرارداد استدلال دارند که با توجه به وضعیت کنونی امنیتی واقتصادی افغانستان، که شرایط مساعدی برای سرمایه گذاری وجود ندارد دولت ناگزیراست امتیازاتی به کمپنی های خارجی واگذارنماید . بدون ارائهٔ امتیازات تشویقی برای سرمایه گذاری خارجی، توسعه افغانستان هدف دست نیافتنی خواهد بود.

طرفداران امضای قرار داد با شرکت چینایی این قرارداد را به سود ثبات و امنیت در افغانستان می دانند چین با عضویت دایمی در شورای امنیت و یکی از پویا ترین اقتصادهای بزرگ، دارای نفوذ قابل توجه درسطح بین المللی ومنطقه است، روابط نزدیک آن کشور با روسیه ودیگر اعضای پیمان شانگهای، پاکستان وسایر کشورهای منطقه می تواند در سیاست منطقه یی وبین المللی به نفع ثبات وصلح در افغانستان موضع گیری نماید واز این طریق یک عنصر مثبت در روابط بین المللی دولت افغانستان به میان بیاید.

انتقاد دیگر مخالفان این قرار داد پی امدهای زیست محیطی طرح استخراج مس عینک می باشد، استخراج مس مواد سمی بجا گذاشته باعث آلوده شدن آب، خاک وپوشش گیاهی درمنطقه می گردد. همچنان ساختن دستگاه تولید انرژی که ذغال مصرف می کند نیرباعث آلودگی محیط زیست مخصوصا هوا می شود. این آلودگی اثرات بلندمدتی به جا می گذارد وده ها سال حیات انسان ، حیوانات ونباتات را درمنطقهٔ وسیعی تحت تهدید قرار می دهد. کابل به عنوان پرجمعیت ترین شهر کشور، هم اکنون از جملهٔ آلوده ترین شهرهای دنیا به شمار می رود، نیز تحت تاثیر آلودگی ناشی از استخراج مس عینک قرار خواهد گرفت.به منظورجلوگیری از پی امدهای زیانبار این آلودگی زیست محیطی، دولت باید تدابیر لازمی را روی دست گیرد وشرکت متعاقد را وادار نماید این تدابیر را درنظربگیرد.

موضوع دیگر قابل اندیشه درمورد تطبیق قرارداد استخراج مس عینک چالشهای امنیتی می باشد، در مناطق پیرامونی مس عینک. گروه های مسلح مخالفین دولت فعال اند ومی توانند هرگونه فعالیت استخراج معدن ونقل وانتقالات مربوط آن را مورد تهدید قراردهند. اما فکرنمی شود شرکت چینی ازاین تهدیدات بی اطلاع بود، وطرحی برای مقابله با آن نسنجیده باشد. برخی صاحب نظران باور دارند شرکت چینی قادر خواهد شد طرح های خودرا به منظوراستخراج مس عینک عملی سازد. ازیک سو به سبب نفوذ بین المللی ومنطقه ای چین، برخی ازکشور ها ومنابع منطقه ای که گمان می شود درناآرامی های افغانستان تاثیرگذارباشند، از مزاحمت در برابر کمپنی ام سی سی اجتناب خواهند کرد، وازسوی دیگر شرکت چینی با آن امکانات گستردهٔ پولی می تواند تدابیری روی دست گیرد وازطریق برنامه های اقتصادی، در پیرامون مس عینک جزیرهٔ امنیتی ایجاد نماید، توزیع برق ، آب ، فراهم آوری کار وبازسازی درمناطق همجوار شاید ازجملهٔ این تدابیرباشد، که شرکت چنین قبلا آن را در نظر گرفته است.

سازمان ملل:

۲۲ کشور جهان با خطر گرسنگی رو به رو هستند

منبع: خبرگزاری آوا / ۹ جوزا

کارشناسان برنامهٔ کشاورزی و غذایی سازمان ملل معتقدند بیست و دو کشور جهان با خطر گرسنگی روبرو خواهند شد.

به گفتهٔ آنان اقدامات یکجانبه در زمینهٔ خرید و فروش محصولات مصرفی و نیز تولید سوخت های بیولوژیک از طرف برخی کشورها امنیت غذایی مناطق مختلف جهان را تهدید می کند.

سازمان ملل استفاده از مواد غذایی نظیر غلات را برای تولید سوخت جنایت برضد بشریت نامیده است.

آمریکا و برخی کشورهای اروپایی و برزیل از جمله کشورهایی هستند که بر سیاست تولید سوخت از مواد غذایی اصرار دارند.

نیویورک تایمز در شماره جدید خود در مقاله ای با عنوان بحران جهانی غذا نوشت: در بسیاری از کشورها، غذا به سختی به دست می آید. خانوارهای نیجریه ای ۷۳ درصد از درآمدشان را برای خوراک صرف می کنند، ویتنامی ها ۶۵ درصد واندونزیایی ها نیمی از درآمد خود را برای تهیه غذا هزینه می کنند.

با توجه به افزایش قیمت مواد غذایی در جهان، هزینه واردات غذا در کشورهای در حال توسعه به صورتی بی سابقه،۲۵ درصد افزایش یافت .قیمت ذرت در دو سال گذشته دو برابر شده و بهای گندم به بالاترین سطح در ۲۸ سال گذشته رسیده است. این گرانی ها تا به حال باعث ناآرامی و اعتراض هایی در کشورهای هائیتی و مصر شده و در پی آن، بسیاری از کشورها طرح های نظارت بر قیمت مواد غذایی یا مالیات واردات فرآورده های کشاورزی را وضع کرده اند.

این روزنامه به تهدیدآمیز بودن شرایط ناشی از گرانی غذا در سطح جهان اشاره می کند و می افزاید :هفته پیش، بانک جهانی هشدار داد ۳۳ کشور به علت افزایش قیمت مواد غذایی، در خطر ناآرامی اجتماعی قرار دارند.

بنابر برآورد "صندوق بین المللی پول"، تولید سوخت اتانول از ذرّت در آمریکا، دستکم نیمی از افزایش تقاضای جهانی برای غله در سه سال گذشته را باعث شده است. این موضوع باعث تشدید بهای غله شده و در نتیجه، رفع گرسنگی، پرهزینه شده است.

در شرایط کنونی، به نظر نمی رسد قیمت ها به زودی پائین بیاید .بر اساس اعلام سازمان غذا و کشاورزی آمریکا، مقدار اندوخته جهانی غله، امسال به پائین ترین سطح از سال ۱۹۸۲ خواهد رسید. در نتیجه آمریکا و دیگر کشورهای توسعه یافته باید در این زمینه اقدام کنند. در این میان، بخشی از این افزایش قیمت مواد غذایی در سطح جهان،به عوامل غیرقابل مهار از جمله روند فزاینده بهای انرژی و رشد قشر متوسط در کشورهای چین و هند مربوط می شود.

این شرایط باعث بالا رفتن تقاضا برای پروتئین حیوانی شده است که تامین آن به مقدار زیادی غله نیاز دارد.

یادی از شهیدان هشتم جوزا ...

قوماندان محبس سید عبدالله بدست یکی از سپاهیان جان برکف نهضت اسلامی بنام سیداکبر به ضرب چاقو بشدت مجروح شد. در این برخورد ۴۵ تن از برادران مجاهد نهضت اسلامی جام شهادت نوشیدند. نام گرامی جمعی از آنان قرار ذیل است: ۱- سید اکبر۲- انجنیر عبدالرزاق ۳- استاد محمد ظاهر محمدی ۴- انجنیر محمد عمر۵- طاووس خان ۶- اختر محمد سلمیانخیل ۷- سید محمد اسماعیل پاسخ هاشمی ۷- انجنیر عبدالحی ۸- حجت الاسلام فصیحی ۹- مولوی عزیزالرحمن ۱۰- حامدشاه ۱۱- خاکسار ۱۲- انجنیر وزیر ۱۳- محمد صدیق.

سال ۱۳۵۸ سال خونین برای مردم افغانستان بود. در همین سال بیش از دوهزار تن از نظامیان مسلمان و طرفدار به نهضت اسلامی به اتهام طرح نقشه، قیام علیه رژیم کمونیستی دستگیر و در مدت یک ماه همه به شهادت رسیدند. این قیام به کودتای دگروال عظیم مشهور شد.

امروز گورهای دست جمعی که درگوشه وکنارکشور از زیر خاک سر بر می دارند نمونهٔ گویایی مظلومیت آن شیفته گان دین است که بدون هیچ جرمی به خاک وخون کشیده شده ودرعین حال سند محکومیت وسرافگندگی جلادانی که خونخواری ووحشی ضمیر آن ها را کورساخته بود.

یاد همه شهیدان نهضت اسلامی افغانستان گرامی باد.

کالبد شکافی تند روی ...

در مورد حجاب دختران مسلمان در مکاتب وپوهنتون ها فرانسه درحساب گرفته نمی شود؟ و ده ها چرا های دیگر...

پیش از همه پاسخ این پرسش ها را در گفته وزیرخارجهٔ پیشین امریکا" وارن کرستوفر" به خوانش گرفت آنجا که گفته است: "تعمیم وگسترش دموکراسی در جهان لازم وضروری است، جز این که استثناهاتی در راستای منافع امریکا وجود دارد.

آری این گفته ها ونمونه ها اذهان بیدار را به این حقیقت جلب می کند که غرب بگونه عام وایالات متحده بصورت خاص دارند، باقدرت مال وسلاح در راه ایجاد استبداد وخودکامگی تلاش ورزند. نکته یی دیگری را که در این راستا نباید از نظر دورداشت این است که : تندروی در فقه وبینش عمومی اسلام که از آن تحت عنوان تفریط یا افراط گرایی یاد می کنند، فکری است نا پذیرفتنی وبنا به اجماع دانشمندان ومجتهدان امت اسلامی مردود است. پیشوای مسلمانان حضرت محمد ص درضمن حدیثی می فرماید "یسرّوا ولا تعسروا، بشرّوا ولاتنفروا": (آسانی وسهولت را پیشه کنید، نه سختی وشدت را، مژده آوران باشید نه نفرت گستران) ونیز درحدیثی دیگر می فرماید" من به دینی مبعوث گردیده ام که تسامح گراست" اما در جهان کنونی که برخلاف شعار پلورالیزم وکثرت گرایی، شعار" هرکه با ما نیست علیه ماست" به نشخوارگرفته می شود، سیاست تحمیل یک نظام سیاسی، یک نظام اقتصای، یک نظام فرهنگی با شتاب بالاتر از تصورتحت عنوان جهانی سازی به شدت درحرکت است.

بلی امروز نهاد های فراوانی به اصطلاح فکری ومدنی که از هزینه های اختصاص داده شده ازطریق دستگاه های خاصی، تغذیه می شوند، وبه اصطلاح برخی از نظریه پردازان معاصر در نقش دوکان های فروش کالای سرمایه داری کارمی کنند، مقولهٔ تند روی تنها در جغرافیای فکری

بدون شک چنین موضع گیری در برابر اسلام اگر از یک جهت بیان گر آن است که پیام ارزشی اسلام هنوز هم پیامی است زنده وپویایی ویژه خود را دارد واز سوی دیگر مبین ناکامی طرح نظم نوین جهانی محافظه کاران جدید در رهبری این نظام است، دربرابر دشمن فرضی خود (اسلام) پس از فروپاشی کمونیسم.

عقیدتی اسلام به بحث گرفته، ونظری به تند روی در منظومه های فکری وعقیدتی دیگری نمی اندازند.

بدون شک چنین موضع گیری در برابر اسلام اگر از یک جهت بیان گر آن است که پیام ارزشی اسلام هنوز هم پیامی است زنده وپویایی ویژه خود را دارد واز سوی دیگر مبین ناکامی طرح نظم نوین جهانی محافظه کاران جدید در رهبری این نظام است، دربرابر دشمن فرضی خود (اسلام) پس از فروپاشی کمونیسم.

اکنون تحت عنوان تند روی منظومه فکری اسلام درمجموع آماج حملاتی گزنده یی قرار گرفته است که گواه این مطلب تلاش های است برای حذف برخی از اساسات اسلام، از برنامه تعلیمی، نشرکاریکاتور های حضرت محمد با علایم از تشدد وخشونت گرایی می باشد.

نکته دیگری که درکالبد شگافی "تندروی " باید مورد توجه قرار گیرد این است که نباید همه نا هنجاری ونا به سامانی های نظام در افغانستان را محصول وبرایند تند روی قلمدادکرد، یقینا تند روی پیامد ها وآثاری سوئی را با خود دارد اما نباید فسادداری وکارنه فهمی های .... را پیامد تند روی به حساب گرفت.

بر بنیاد آن چه در باره تند روی بیان شد، نباید تند روی را یک قرائت اسلامی دانست. افزون برآن نباید با طرح تندروی هرآنچه را که در چانته است به سوی حرکت های مردمی باورمند به حاکمیت اسلام تحت عنوان فکر طالبانیزم حواله کرد.

نباید این بحران اعتماد شهروندان نسبت به حاکمیت نظام را براینـد فقدان برنامه مستمردرعرصه های صحت، ثروت واطلاعات دانست.که در مصاحبه ملک ستیز برآن ها تأکید شده است.

آنچه این بحران اعتماد را در میان مردم ایجادکرده ، همانا عدم بازتاب خواست های واقعی مردم از طریق این نهاد های مدنی است.

نکته یی دیگری را که نباید از نظر دور داشت این است، طرح عنوان کالبد شگافی تند روی را نباید گامی در راه مشروعیت بخشیدن به حرکت طالبان وروش آن ها تلقی کرد و یا حرکت های تروریستی آن ها را برائت داد.

هدف اصلی دراین بحث ارتجالی این است که تا آن وقتی که سیاست جهان غرب در برابر اسلام چنین باشد، افراط گرایی درجهان اسلام مهار پذیر نخواهد بود.

برخلاف برخی گزارش ها که گویا افراط گرایی درجهان اسلام به تعبیرآن ها رو به کاهش است، رو به ازدیاد می باشد، امروز جهان عرب که به حیث بخش بزرگی از پیکره جهان اسلام به حساب می رود، جنبش های اسلامی درآن که از نظر امریکایی ها بنیاد گرا وافراطی به حساب می روند ، حالا بخشی از ذهن وضمیر ملت های عرب را تسخیر کرده اند، حرکت های اسلامی در ترکیه ، مالیزی، اندونیزیا وپاکستان با وصف همه سم پاشی های جهان غرب دست بالا دارند.

اندیشمندان ونظریه پردازان بیرون درجهان اسلام، درعرصه گفتگو تمدن ها به این باورند که یگانه راه برون رفت از این بحران ها و بحران آفرینی ها راه اندازی گفتگوی جهان غرب با اسلام سیاسی در کشورهای اسلامی است. لاغیر

فرمانده طالبان پاکستانی ...

گزارشها ثابت ساخته است که در میان جنگ جویانی که علیه نیروهای دولتی وخارجی می جنگند، شهروندان خارجی، مخصوصا پاکستانی ها موجودیت دارند.برهمین بنا حکومت افغانستان بارها ادعا نموده است که مراکز اصلی تروریسم خارج از مرزها ودرداخل پاکستان قرار دارد. پاکستان همیشه این ادعای های حکومت افغانستان را رد می نماید.

گفتند و شنیدیم ...

اما معاون لوی سارنوال امریکا در جواب آقای ثابت گفته بود که ایالات متحده امریکا با افغانستان قرارداد استرداد مجرمین ندارد. بنابراین ما نمی توانیم این متخصصین! را غرض محاکمه به شما بسپاریم، لوی سارنوال در جواب چه می توانست بگوید؟ شاید زار زار گریه کرده باشد!

دیوار تا دیوار است!

گفته می شود دولت امریکا پاکستان را بخاطر صلح با طالبان تحت فشار قرار داده است، در مقابل، دولت پاکستان هم می خواهد خود را از این فشار نجات دهد.

دولت پاکستان به امریکائی ها گفته است که برای مقابله با عبور طالبان از مرز، می خواهد در مرز دیوار برپا نماید. پاکستان حاضر است برای جلوگیری از عبور جنگجویان طالب، آخرین مودل دیوار را در مرز با افغانستان اعمار نماید اما پول آنرا باید امریکا بدهد. به نظر می رسد که تا پاکستان جیب امریکا را خالی نکند دست از این بازی بر نخواهد داشت!

هفته نامهٔ

وآنان که در راه ما با جان ومال جهادکردند محققاً آنان رابه راه خویش
هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است
قرآن کریم

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

● مجاهد می تواند مطالب را ویرایش کند.
● مطالب آمده مسترد نمی گردد.
● آرا واندیشه های مقالات غیر از سرمقاله لزوماً مبین آرا ومواضع جمعیت نیست.

شعار ما

رضای خداوند(ج) هدف ما
حضرت محمد(ص) رهبر ما
قرآن قانون ما
جهاد راه ما
شهادت در راه خدا از عالی ترین آرزوهای ماست

دور شش - سال هفتم - شمارهٔ دوم شنبه ۱۱ جوزا ۱۳۸۷- ۲۵ جمادی الأول ۱۴۲۹ - 31, May 2008

گفتند و شنیدیم!

ابوبکر سبزوار

رئیس جمهور نباید گریه کند!

در انتخابات مقدماتی برای تعیین نامزد ریاست جمهوری از حزب دیموکرات، خانم هلیری کلنتن تحت تأثیرشکست در یکی از ایالات در برابر باراک اوباما رقیب حزبی خود، در جلوی کمره های تلویزیونی گریه کرد، گریهٔ کلنتن مورد پسند مردم امریکا قرار نگرفت. و درنظرسنجی هائی که روزنامه های امریکائی داشت، اکثریت کسانی که با آنها مصاحبه صورت گرفته بود بصراحت گفتند رئیس جمهوری که گریه کند به درد رهبری کشور نمی خورد.

به نظر می رسد که امریکائی ها برای خود شان چنین رئیس جمهوری را نمی پسندند اما، برای دیگران از رئیس جمهور هائی حمایت می کنند که بیشتر گریه کند! روانشناسان هم به این باور اند که گریه در مواردی برای کم کردن فشار های روانی مفید است، زیرا روسای جمهوری که تحت حمایت امریکا قرار داشته باشند، اگر گریه نکنند احتمال دارد دچار بیماری های روانی گردند!

وزارت معارف و مشکل معلمین

بدنبال اعتصاب معلمین بخاطر کمی معاش ، وزیر معارف دست به اقداماتی ابتکاری زد، یکی از این اقدامات این بودکه اعلام نمود بعد از این معاش معلمین از طریق بانک ها و به خصوص کابل بانک توزیع خواهد شد!

من نمی دانم فرق میان معاشی که از طریق معتمد نقدی توزیع می شود و معاشی که از طریق بانک توزیع می گردد چیست؟ معلمینی که معاش خود را از بانک گرفتند مانند معلمینی که از طریق معتمد معاش به دست آوردند، نتوانستند یک بوجی آرد بخرند، اما فکر می کنم در ذهن وزیرصاحب معارف هدفی دیگری نهفته باشد، وزیر می خواست معلمین هم بتوانند شانس خود را در برنامهٔ بخت حساب کابل بانک بیازمایند و از این طریق فرصت ملیونر شدن را نیز بدست بیاورند، کی می گوید که دولت به فکر مردم فقیر و مستمند نیست، دوستی می گفت که اگر معلم شانس می داشت به خصوص در افغانستان معلم نمی شد. هرچند وضع معلمین در کشور های همسایه هم زیاد رضایت بخش نیست. شاعر ایرانی که معلم بوده است می گوید:

دو چیز بود آنکه مرا پیر کرد و کشت
بیداد عشق بود و بلای معلمی!

باز هم به جز از گریه چه می توان کرد؟

آقای لوی سارنوال کشور (که متاسفانه وی نیز زیاد گریه می کند) مدتی قبل از سفر به امریکا برگشت و در مصاحبه با رسانه ها گفت که من در ملاقات با معاون لوی سارنوال امریکا از وی خواستم تا کسانی را که مبالغ هنگفتی پول از افغانستان اختلاس کرده و به امریکا آمده اند غرض محاکمه به افغانستان بسپارند. این افراد متخصصینی بودند که پاسپورت امریکائی داشتند.

ادامه درص۷

فرمانده طالبان پاکستانی:

جهاد در افغانستان ادامه می یابد

بیت الله محسود فرمانده ارشد طالبان پاکستانی اعلام کرده که آتش بس با نیروهای پاکستانی به مفهوم پایان جهاد در برابر نیروهای خارجی در افغانستان نخواهد بود.

بیت الله محسود، در دیداری با خبرنگاران در مناطق قبایلی پاکستان، ضمن تاکید برآتش بس نیروهای تحت فرمانش با دولت اسلام آباد افزود: جنگ میان طالبان وارتش پاکستان، به منافع آن کشورآسیب می زند، بناء این جنگ باید پایان یابد ، اما وی اضافه کرد در برابر نیروهای خارجی در افغانستان به جهاد خویش ادامه خواهد داد.

گفته می شود بیت الله محسود، فرماندهی حدود بیست هزار تن از شبه نظامیان طالبان را بدوش دارد.

اما توافقات صلح میان دولت پاکستان و شبه نظامیان تحت امر محسود، نگرانی های زیادی را در افغانستان بوجود آورده است. وزارت دفاع افغانستان می گوید توافقات صلح در پاکستان جنگ وخشونت را در افغانستان افزایش خواهد داد. مقامات افغانستان استدلال می کنند که درموارد پیشین درپی صلح میان طالبان پاکستان وحکومت آن کشور، جنگها درافغانستان شدت یافته ، باعث نفوذ بیشتر جنگجویان خارجی به داخل کشورگردیده است ، این بارنیز که تعطیلات مدارس درپاکستان بزودی آغازمی گردد ، ممکن است شمارزیاد جنگجویان خارجی مخصوصا طالبان پاکستانی به افغانستان سرازیرگردند.

ادامه درص۷

سازمان سیا:

القاعده در آستانه شکست است

به گزارش سایت خبری بی بی سی رئیس سیا از شکست و تضعیف شبکه القاعده در عراق و سایر نقاط جهان خبر داده ست.

ژنرال مایکل هایدن، مدیر سازمان سیا، در مصاحبه یی که به تاریخ ۳۰ جوزا با روزنامهٔ آمریکایی واشنگتن پست داشته، گفته است که شبکهٔ القاعده عملاً در عراق و عربستان سعودی شکست خورده و در سایر مناطق جهان نیز به شدت تضعیف شده است.

به گفتهٔ ژنرال هایدن، القاعده در نواحی مرزی افغانستان و پاکستان، که پناهگاه اصلی اعضای آن محسوب می شود نیز با دشواری و چشم انداز شکست مواجه است.

این در حالی است که یک سال پیش مقامات این سازمان از احیای قدرت القاعده و آمادگی آن برای دست زدن به عملیات خشونت آمیز در نقاط مختلف جهان سخن گفته بودند.

ژنرال هایدن با تاکید بر اینکه القاعده همچنان تهدیدی برای جهانیان محسوب می شود، افزود که اسامه بن لادن، رهبر این شبکه، "در تلاش برای نفوذ در دل و ذهن مردم در جهان اسلام" ناکام مانده و تا حدود زیادی توانایی خود برای بهره برداری از جنگ عراق برای عضوگیری را از دست داده است.

در حالیکه برخی از کارشناسان امور امنیتی می پذیرند که در یک سال اخیر، به نظر می رسد. فعالیت القاعده کاهش یافته باشد، اما هیچ کس نمی تواند اطمینان ادعا کند که عقب نشینی این گروه ها دایمی خواهد بود.

همچنین، ناکامی در دستگیری اسامه بن لادن و ایمن الظواهری، رهبران اصلی القاعده، به معنی آن است که آمریکاییان هنوز نمی توانند از پیروزی عمده ای در نبرد علیه القاعده سخن بگویند.

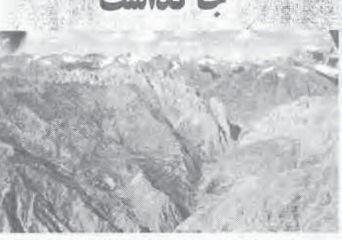
فاضل سانچارکی سخنگوی جبههٔ ملی ...

از قول رئیس ادارهٔ مرکزی احصائیه نیز نقل شده است که برخی افراد در اخلال برنامه سرشماری دست دارند، اما آقای عبدالرحمن غفوری این سخنان را بی اساس خواند وگفت که رسانه ها سخنانی نا درستی را از وی نقل کرده اند.

آقای عبدالرحمن غفوری رئیس ادارهٔ مرکزی احصائیه در مورد برنامهٔ سرشماری می گوید براساس فیصلهٔ شورای وزیران در جلال آباد ودستور رئیس جمهور، ادارهٔ وی مکلف است سرشماری را در وقت معین اجرا کند، اما در صورت بروز مشکلاتی که ادارهٔ مرکزی احصائیه از حل آن عاجز باشد، موضوع بار دیگر به شورای وزیران پیشنهاد می شود وآن ها در زمینه تصمیم می گیرند.واین اداره مطابق آن عمل خواهد کرد.

به گفتهٔ موصوف ادارهٔ مرکزی احصائیه آمادگی های لازم را دارد وکارهای فراوانی انجام داده است.

حادثهٔ ترافیکی در بدخشان ده ها تن کشته ومجروح بر جا گذاشت

به اثر وقوع یک حادثهٔ ترافیکی در ولایت بدخشان، بیش از شصت تن کشته ومجروح شدند.گزارش های رسیده می رساند که این حادثه در ولسوالی ارگو، زمانی به وقوع پیوست که شماری از مالداران آن ولسوالی قصد داشتند به منطقه شیوه بروند، درمیان کشته شدگان ومجروحان این رویداد، زنان و کودکان نیز شامل اند.

عبدالجبار مصدق ولسوالی ارگو به رسانه ها گفته است که این افراد با یک موتر نوع کاماز، می خواستند به منطقه شیوه بروندکه موتر عامل شان ازیک پرتگاه ۲۵۰ متری در منطقهٔ موسوم به کوتل ریزکان در ولسوالی ارگو به درون دره سقوط کرده است. به گفتهٔ آقای مصدق دراین حادثه ۱۴ تن کشته وپنجاه ودوتن دیگر مجروح شده اند.

آقای کین توز فرماندهٔ پولیس بدخشان گفته است که کشته شدگان این حادثه را ۵ زن، ۶ طفل و۳ مرد تشکیل میدهد. وی افزوده که مجروحان حادثه را غرض درمان به درمانگاه مرکزی فیض آباد ومراکزدرمانی تیم پی آر تی مقیم بدخشان منتقل کرده اند.

دلیل وقوع این حادثه خراب بودن جاده عنوان شده است، خرابی جاده ها درولایت کوهستانی بدخشان همه ساله ده ها تن را به کام مرگ می برد.